

10 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Υπόδειγμα Κανονισμού Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στο Πλαίσιο Διαδημοτικής Συνεργασίας

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Μ.Ε.Ε.) στο πλαίσιο διαδημοτικής συνεργασίας (ΔδΣ) μπορεί να έχει την παρακάτω προτεινόμενη δομή:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Σκοπός της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και στόχος της Διαδημοτικής Συνεργασίας στο πλαίσιο του Εσωτερικού Ελέγχου

Ο εσωτερικός έλεγχος είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, η οποία ασκείται από τη Μ.Ε.Ε. Ο εσωτερικός έλεγχος διευκολύνει τους Δήμους να επιτύχουν τους στρατηγικούς σκοπούς τους, υιοθετώντας μία συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων, του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της διακυβέρνησης.

Στόχος της διαδημοτικής συνεργασίας στον εσωτερικό έλεγχο είναι:

- η επίτευξη οικονομίας κλίμακος, ταχύτητας και αποτελεσματικότητας στη διενέργεια εσωτερικού ελέγχου μέσω της πραγματοποίησης παράλληλων ελεγκτικών δράσεων από τις Μ.Ε.Ε. των συνεργαζόμενων Δήμων.
- η ανάπτυξη ικανοτήτων των εσωτερικών ελεγκτών μέσω της ανταλλαγής και μεταφοράς γνώσεων, εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εργαλείων για τη διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου.
- η ουσιαστική αλληλοϋποστήριξη των εσωτερικών ελεγκτών των συνεργαζόμενων δήμων κατά τη διενέργεια εσωτερικών ελέγχων.

2. Αποστολή των Μ.Ε.Ε στο πλαίσιο της ΔδΣ

Έργο της Μ.Ε.Ε. είναι η διενέργεια εσωτερικών ελέγχων (διαβεβαιωτικές δραστηριότητες) και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών (συμβουλευτικές δραστηριότητες) κατόπιν έγκρισης του Δημάρχου.

Η Μ.Ε.Ε. προσδίδει αξία στον οργανισμό με:

- Την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών διασφάλισης με ανεξάρτητο και αντικειμενικό τρόπο.
- Τη βελτίωση των λειτουργιών του οργανισμού στοχεύοντας σε αποτελεσματικότερες και αποδοτικότερες εσωτερικές διαδικασίες.
- Την επαλήθευση συμμόρφωσης με τους νόμους, κανονισμούς και πολιτικές.
- Τη βελτίωση της διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.
- Την προστασία των περιουσιακών στοιχείων των Δήμων και αύξηση των εσόδων τους.
- Την αποτροπή διαφθοράς και μη αποδοτικής διοίκησης.
- Την παροχή υποστήριξης για την εκπλήρωση των στόχων που έχει θέσει ο οργανισμός.

- Τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους δημότες, την τόνωση της εμπιστοσύνης και την αύξηση της ικανοποίησής τους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες του Δήμου.

Στο πλαίσιο της Διαδημοτικής Συνεργασίας οι Μ.Ε.Ε. των συνεργαζόμενων Δήμων θα πρέπει να συνεργάζονται αρμονικά, με πνεύμα ισότητας και σεβασμού, για την εκπλήρωση της αποστολής τους, όπως αυτή περιγράφεται ανωτέρω.

3. Τρόπος εφαρμογής της διαδημοτικής συνεργασίας στον εσωτερικό έλεγχο

Η διαδημοτική συνεργασία στο πλαίσιο του εσωτερικού ελέγχου αφορά κυρίως την εξής περίπτωση:

Παράλληλη κατά το δυνατόν πραγματοποίηση ελέγχων με το ίδιο αντικείμενο, ώστε οι εσωτερικοί ελεγκτές να αλληλοϋποστηρίζονται κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Σε αυτό το πλαίσιο, οι εσωτερικοί ελεγκτές ανταλλάσσουν γνώσεις, πληροφορίες, καλές πρακτικές, πρότυπα υποδείγματα και απόψεις ως προς το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της ελεγχόμενης διαδικασίας, τους ενδεχόμενους κινδύνους, τον τρόπο διενέργειας των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, την προώθηση κοινών/εναρμονισμένων συστάσεων και την υποβολή συντονισμένων αιτημάτων προς την κεντρική διοίκηση με σκοπό τη βελτίωση των διαδικασιών. Υπάρχει δυνατότητα πραγματοποίησης επί τόπου συναντήσεων των εσωτερικών ελεγκτών για να διευκολυνθεί το έργο τους και η μεταξύ τους συνεργασία.

Ειδικότερα, σε περίπτωση ελέγχων που απαιτούν εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις, η διαδημοτική συνεργασία είναι ιδιαίτερα επωφελής, καθώς οι εσωτερικοί ελεγκτές των Δήμων που διαθέτουν υπόβαθρο σχετικό με το αντικείμενο του ελέγχου, παρέχουν κατευθύνσεις και υποστήριξη στους εσωτερικούς ελεγκτές των δήμων που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη κατάρτιση και τους υποδεικνύουν την βέλτιστη μεθοδολογία για τη διεξαγωγή του ελέγχου.

4. Νομικό ρυθμιστικό πλαίσιο Διαδημοτικής Συνεργασίας στον εσωτερικό έλεγχο

Η διαδημοτική συνεργασία ρυθμίζεται από τον ν. 3852/2010, άρθρα 99 και 100 καθώς και από τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων άρθρα 222 επ. Οι Δήμοι θα πρέπει να υπογράψουν σύμβαση συνεργασίας στον εσωτερικό έλεγχο με βάση τα όσα ορίζονται στα ανωτέρω νομοθετήματα. Οι αποφάσεις των οικείων Δημοτικών Συμβουλίων για την έγκριση σύμβασης διαδημοτικής συνεργασίας λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου εκάστου Δήμου. Σε περίπτωση προγραμματικής σύμβασης η απόφαση λαμβάνεται από την οικονομική επιτροπή του Δήμου.

Στη σύμβαση θα πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον:

- α) Ο σκοπός, η διάρκεια της σύμβασης και το ή τα αντικείμενα του ελέγχου που αφορά η διαδημοτική συνεργασία στον εσωτερικό έλεγχο.
- β) Ο τρόπος πραγματοποίησης της διαδημοτικής συνεργασίας, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων.
- γ) Το προσωπικό των συμβαλλομένων Δήμων που θα απασχοληθεί στο πλαίσιο της σύμβασης. Δεν πραγματοποιείται μετακίνηση/απόσπαση προσωπικού, αλλά καθιερώνεται η αφιέρωση χρόνου εργασίας για την αλληλοϋποστήριξη τους στο πλαίσιο συγκεκριμένων εσωτερικών ελέγχων.
- δ) Ο τρόπος χρηματοδότησης και οικονομικής υποστήριξης. Η έγκριση του προϋπολογισμού ακολουθεί τη συνήθη διαδικασία εσωτερικά σε κάθε Δήμο. Επιπλέον, θα διερευνάται η αξιοποίηση επιχορηγήσεων από την κεντρική διοίκηση ή τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς για τη διαδημοτική συνεργασία.
- ε) Το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της σύμβασης και πραγματοποίησης του ελέγχου.
- στ) Ρήτρες εμπιστευτικότητας.
- ζ) Το όργανο παρακολούθησης της εφαρμογής της σύμβασης.

Για την παρακολούθηση του αντικειμένου και την εφαρμογή των όρων και προϋποθέσεων της σύμβασης, τα συμβαλλόμενα μέρη ορίζουν διαδημοτική επιτροπή που αποτελείται από έναν δημοτικό σύμβουλο από κάθε Δήμο ή από άτομα της επιλογής του κάθε Δήμου. Η διαδημοτική επιτροπή δεν υπεισέρχεται στο περιεχόμενο και την ουσία των ελέγχων. Οι αρμοδιότητές της περιορίζονται στην παρακολούθηση εφαρμογής της σύμβασης και ενδεικτικά ότι πραγματοποιείται ικανοποιητικός αριθμός παράλληλων ελέγχων με το ίδιο αντικείμενο, ότι διεξάγονται οι διαδημοτικοί έλεγχοι με τον συμφωνημένο τρόπο, ότι τηρείται το χρονοδιάγραμμα, ότι υφίσταται αλληλοϋποστήριξη, ομαλή και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των εσωτερικών ελεγκτών των Δήμων. Οι εσωτερικοί ελεγκτές δεν λογοδοτούν στην διαδημοτική επιτροπή αλλά στον Δήμαρχο του Δήμου όπου υπηρετούν ή στην Επιτροπή Ελέγχου, εάν υφίσταται.

5. Λογοδοσία

Ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου είναι υπεύθυνος και λογοδοτεί στο Δήμαρχο, επικοινωνεί και συνεργάζεται άμεσα με αυτόν. Στο πλαίσιο της διαδημοτικής συνεργασίας ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου αναφέρεται αποκλειστικά στον Δήμαρχο του Δήμου στον οποίο υπηρετεί και όχι στον Δήμαρχο του συνεργαζόμενου Δήμου. Εάν υπάρχει Επιτροπή Ελέγχου στον Δήμο, ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου λογοδοτεί σε αυτή.

Ο Δήμαρχος ή η Επιτροπή Ελέγχου εκάστου Δήμου:

- εγκρίνει τον κανονισμό λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και τον ετήσιο προγραμματισμό ελέγχου του Δήμου,
- δίνει εντολή ανάθεσης για διενέργεια του ελέγχου,
- εγκρίνει την τελική έκθεση ελέγχου και το σχέδιο δράσης.

Ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου είναι υπεύθυνος:

- Για τη σύνταξη και υποβολή ετήσιας γραπτής αναφοράς προς τον Δήμαρχο που περιλαμβάνει την επιβεβαίωση της ανεξαρτησίας της Μ.Ε.Ε. τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό και με τον κώδικα δεοντολογίας, την αξιολόγηση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου, τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δράσεων, την πρόοδο της υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών, τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διενέργεια των εργασιών ελέγχου στο πλαίσιο της διαδημοτικής συνεργασίας και τις απαιτήσεις σε πόρους για την υλοποίηση του έργου της Μ.Ε.Ε.
- Για την αναφορά σημαντικών θεμάτων σχετικά με το πλαίσιο ελέγχου του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων βελτίωσης των διαδικασιών.
- Για την ανάπτυξη του ετήσιου προγραμματισμού ελέγχου με βάση την αξιολόγηση και την προτεραιοποίηση κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένος ο Δήμος, καθώς και για την περιοδική πληροφόρηση αναφορικά με την κατάσταση προόδου κάλυψης του ετήσιου προγραμματισμού ελέγχων και την επάρκεια των πόρων.
- Για τον συντονισμό και την επίβλεψη άλλων υπηρεσιών διασφάλισης (διαχείρισης κινδύνου, κανονιστικής συμμόρφωσης, ασφάλειας, νομικής υπηρεσίας, περιβάλλοντος).
- Για την υποβολή ετήσιας αναφοράς προόδου της Μ.Ε.Ε. στον Δήμαρχο ή στην Επιτροπή Ελέγχου, εάν υφίσταται.

6. Ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα

Για να διασφαλισθεί η ανεξαρτησία της Μ.Ε.Ε., το προσωπικό της αναφέρεται στον Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου. Ο Επικεφαλής δεν δέχεται παρεμβάσεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και αναφέρεται διοικητικά στον Δήμαρχο ή στην Επιτροπή Ελέγχου, εάν υφίσταται, οι οποίοι στη συνέχεια ενημερώνουν το Δημοτικό Συμβούλιο.

Η σύσταση Επιτροπής Ελέγχου στην οποία αναφέρεται ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου, ενισχύει την ανεξαρτησία της Μ.Ε.Ε. Η Επιτροπή Ελέγχου απαρτίζεται από τουλάχιστον τρία εκτελεστικά και μη εκτελεστικά

μέλη, τα οποία είναι στην πλειοψηφία τους ανεξάρτητα από τον Δήμο. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη, μεταξύ άλλων, για την αξιολόγηση της Μ.Ε.Ε., περιλαμβανομένης της παρακολούθησης της ανεξαρτησίας της.

Επίσης, η ανεξαρτησία επιτυγχάνεται με τη διευκόλυνση των ελεγκτικών εργασιών της, την ελεύθερη πρόσβαση κατά την εκτέλεση του ελέγχου στα αρχεία των υπηρεσιών, σε στοιχεία που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό και στα περιουσιακά στοιχεία του Δήμου.

Για να διασφαλιστεί η αντικειμενικότητα στο έργο του εσωτερικού ελέγχου, οι εσωτερικοί ελεγκτές εφαρμόζουν ως καλή πρακτική το Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IPPF του IIA) και τον Κώδικα Δεοντολογίας για τους Εσωτερικούς Ελεγκτές των Δήμων. Επιπλέον, οι εσωτερικοί ελεγκτές δεν εκτελούν οποιασδήποτε φύσης λειτουργικά καθήκοντα εντός του Δήμου. Συμπεριλαμβάνουν στις εκθέσεις ελέγχου συστάσεις σχεδιασμού διαδικασιών και δικλίδων ελέγχου, αλλά δεν τις θεσπίζουν οι ίδιοι, ώστε να μην επηρεάζεται η αμερόληπτη κρίση τους. Αποφεύγονται καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων και σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για τη διαχείριση μιας τέτοιας σύγκρουσης.

Οι προϋποθέσεις ανεξαρτησίας των εσωτερικών ελεγκτών σε ότι αφορά την διαδημοτική συνεργασία αναφέρονται αναλυτικά στο «Πρωτόκολλο διασφάλισης της ανεξαρτησίας της Μ.Ε.Ε.»

7. Πρόσβαση

Ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου και οι εσωτερικοί ελεγκτές έχουν απεριόριστη πρόσβαση σε όλες τις λειτουργίες, αρχεία, περιουσία και προσωπικό και έχουν το δικαίωμα να ανακτήσουν πληροφορίες και εξηγήσεις από υπαλλήλους και εξωτερικούς συνεργάτες, βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

Ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου δύναται να παρίσταται σε συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου και σε άλλες σημαντικές συνεδριάσεις της διοίκησης και έχει πλήρη και ελεύθερη πρόσβαση στην Επιτροπή Ελέγχου (αν υφίσταται) και στον Δήμαρχο.

Στην περίπτωση της διαδημοτικής συνεργασίας οι εσωτερικοί ελεγκτές των συνεργαζόμενων Δήμων δεν έχουν πρόσβαση στα αρχεία, προσωπικό και περιουσιακά στοιχεία του συνεργαζόμενου Δήμου. Ωστόσο, και σε αυτό το πλαίσιο οι εσωτερικοί ελεγκτές των συνεργαζόμενων Δήμων μπορούν να μοιράζονται μεταξύ τους μεταδεδομένα (επεξεργασμένα δεδομένα και όχι πρωτογενή), για λόγους ανταλλαγής τεχνογνωσίας.

8. Αρμοδιότητες

Οι εσωτερικοί ελεγκτές έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

- Υλοποιούν τις ελεγκτικές αποστολές που τους ανατίθενται με τη χρήση κατάλληλων μεθοδολογιών ελέγχου.
- Προσφέρουν ανεξάρτητη διαβεβαίωση επί της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων, δικλίδων ελέγχου και διακυβέρνησης στον Δήμο.
- Παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στον Δήμο.
- Παρέχουν συστάσεις επί των ευρημάτων για τη βελτίωση της διαχείρισης κινδύνων, δικλίδων ελέγχου και προγραμματισμό ελέγχου κατόπιν αξιολόγησης κινδύνων.

Ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου έχει επιπλέον των ανωτέρω τις εξής αρμοδιότητες:

- Εποπτεύει το έργο και τις διαδικασίες της Μ.Ε.Ε..
- Διαμορφώνει τον ετήσιο προγραμματισμό ελέγχου.
- Κατανέμει πόρους, επιλέγει αντικείμενα ελέγχου και αποφασίζει το εύρος του ελέγχου.

Ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου και οι εσωτερικοί ελεγκτές:

- Δεν εκτελούν οιασδήποτε φύσης λειτουργικά καθήκοντα, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών δικλίδων ελέγχου.
- Δεν εκκινούν ή εγκρίνουν λογιστικές εγγραφές εκτός της Μ.Ε.Ε.
- Δεν διενεργούν ΕΔΕ και προανακριτικές πράξεις.

9. Ετήσιος προγραμματισμός ελέγχου

Ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου καταρτίζει Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχου, έχοντας λάβει υπόψη τους κινδύνους και τους διαθέσιμους πόρους της μονάδας και στη συνέχεια το υποβάλλει για έγκριση στον Δήμαρχο ή στην Επιτροπή Ελέγχου. Οι έλεγχοι επιλέγονται από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, κατόπιν αξιολόγησης των κινδύνων που επηρεάζουν τον Δήμο και του βαθμού έκθεσής του σε αυτούς, σε σχέση και με τους στρατηγικούς στόχους του. Ο Επικεφαλής εσωτερικού ελέγχου χρησιμοποιεί το αρχείο καταγραφής κινδύνων για τη διαμόρφωση του ετήσιου προγραμματισμού ελέγχου, εφόσον ο Δήμος προβαίνει συστηματικά σε αξιολόγηση των κινδύνων που διατρέχει και διαθέτει τέτοιο αρχείο κινδύνων.

Στο πλαίσιο της διαδημοτικής συνεργασίας οι εσωτερικοί ελεγκτές των Δήμων συνεργάζονται κατά την διαμόρφωση του ετήσιου προγραμματισμού εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να συμπεριλάβουν κάποιους ελέγχους που αφορούν το ίδιο αντικείμενο. Τα κοινά αντικείμενα του ελέγχου θα επιλέγονται με βάση την προτεραιοποίηση κινδύνων εκάστου Δήμου σε συνδυασμό με την εκτίμηση των κοινών κινδύνων που εντοπίζονται στους συνεργαζόμενους Δήμους και για τα οποία υφίσταται πεδίο συνεργασίας στο πλαίσιο του εσωτερικού ελέγχου.

10. Στάδια του ελέγχου

α) Προκαταρκτικό στάδιο

Η διενέργεια εσωτερικού ελέγχου ανατίθεται σε έναν ή περισσότερους εσωτερικούς ελεγκτές, με την εντολή ανάθεσης ελέγχου από τον Δήμαρχο. Εν συνεχεία αποστέλλεται επιστολή γνωστοποίησης διεξαγωγής εσωτερικού ελέγχου στον υπεύθυνο της ελεγχόμενης διαδικασίας.

Στο πλαίσιο διαδημοτικής συνεργασίας οι εσωτερικοί ελεγκτές και οι Δήμαρχοι των συνεργαζόμενων Δήμων μεριμνούν ώστε να συμπίπτει κατά το δυνατόν χρονικά η εντολή ανάθεσης, προκειμένου να διευκολυνθεί η μεταξύ τους συνεργασία.

β) Στάδιο σχεδιασμού

Μετά την ανάθεση του ελέγχου αναπτύσσεται ο σχεδιασμός αυτού, λαμβανομένων υπόψη των στρατηγικών στόχων του Δήμου και των καταγεγραμμένων κινδύνων, των αντικειμενικών σκοπών του ελεγκτικού έργου, του εύρους του ελέγχου, το οποίο πρέπει να είναι επαρκές, της διάρκειας του ελέγχου και των διαθέσιμων πόρων για την υλοποίηση αυτού. Διαμορφώνεται ο κατάλογος εγγράφων που θα ζητηθούν από τους αρμόδιους φορείς καθώς και ο κατάλογος προσώπων για τη διεξαγωγή διερευνητικών συναντήσεων. Μετά την πραγματοποίηση των διερευνητικών συναντήσεων και την χαρτογράφηση της υπό έλεγχο διαδικασίας, καθορίζεται το νομοθετικό πλαίσιο, εντοπίζονται και αξιολογούνται οι ενδογενείς κίνδυνοι, οι πιθανές αιτίες τους και οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου. Με βάση τα ανωτέρω, διαμορφώνεται το πρόγραμμα εργασιών ελέγχου και καθορίζεται το σύνολο των ελεγκτικών δραστηριοτήτων.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές των συνεργαζόμενων Δήμων κατά το στάδιο σχεδιασμού επικοινωνούν και ανταλλάσσουν γνώσεις, πληροφορίες και απόψεις ως προς τα κοινά προβλήματα που αντιμετωπίζουν, ως προς το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της ελεγχόμενης διαδικασίας, τους κινδύνους που εντόπισαν και τις ελλείψεις στις

υφιστάμενες εσωτερικές δικλείδες ελέγχου. Επίσης, ανταλλάσσουν έγγραφα υποδείγματα και αλληλοϋποστηρίζονται στη συμπλήρωση αυτών.

γ) Στάδιο εκτέλεσης του ελέγχου

Κατά το στάδιο της εκτέλεσης του ελέγχου υλοποιούνται οι ελεγκτικές δραστηριότητες που έχουν συμπεριληφθεί στο σχεδιασμό του ελέγχου με τήρηση του χρονοδιαγράμματος. Στο στάδιο αυτό γίνεται η δειγματοληψία και η εκτέλεση δοκιμών με τη χρήση συνδυασμένων ελεγκτικών μεθόδων, εντοπίζονται, συλλέγονται και καταγράφονται επαρκείς, αξιόπιστες και χρήσιμες πληροφορίες για την τεκμηρίωση τυχόν ευρημάτων του ελέγχου. Μετά το πέρας των ελεγκτικών δραστηριοτήτων πραγματοποιείται συνάντηση με τον υπεύθυνο της ελεγχόμενης διαδικασίας και τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος και διεύθυνσης, με σκοπό την επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δραστηριοτήτων.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές των συνεργαζόμενων Δήμων ανταλλάσσουν γνώσεις, εμπειρία και τεχνογνωσία ως προς την εκτέλεση των ελεγκτικών δραστηριοτήτων μέσω συναντήσεων εργασίας και εκπαίδευσης/καθοδήγησης του πιο έμπειρου εσωτερικού ελεγκτή προς τον ή τους λιγότερο έμπειρους.

δ) Στάδιο ολοκλήρωσης του ελέγχου

Αφού συνταχθεί η προσωρινή έκθεση ελέγχου, διαβιβάζεται στον προϊστάμενο του τμήματος και διεύθυνσης της ελεγχόμενης διαδικασίας. Πραγματοποιείται σύσκεψη με τον προϊστάμενο με σκοπό την παρουσίαση των συστάσεων που περιλαμβάνονται στην προσωρινή έκθεση, ο οποίος απαντά εγγράφως για την ύπαρξη ή μη σχολίων σχετικά με το περιεχόμενο και κυρίως με τις συστάσεις. Το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή των συστάσεων συμπληρώνεται από τον προϊστάμενο του τμήματος όπου έγινε ο έλεγχος.

Στο πλαίσιο της διαδημοτικής συνεργασίας σε αυτό το στάδιο οι εσωτερικοί ελεγκτές αλληλοϋποστηρίζονται ως προς την ανάπτυξη της προσωρινής έκθεσης ελέγχου καθώς και ως προς την προώθηση κοινών/εναρμονισμένων συστάσεων και συντονισμένων αιτημάτων προς την κεντρική διοίκηση, προκειμένου να επιτευχθεί η βελτίωση της ελεγχόμενης διαδικασίας.

ε) Τελικό στάδιο

Σε αυτό το στάδιο συντάσσεται η τελική έκθεση ελέγχου και διαβιβάζεται στον Δήμαρχο. Πραγματοποιείται η τελική συνάντηση με τον Δήμαρχο ή την Επιτροπή Ελέγχου (αν υπάρχει) ή και τον γενικό διευθυντή που προϊστάται της ελεγχόμενης περιοχής ελέγχου και λοιπά αρμόδια στελέχη, κατά περίπτωση, με σκοπό την παρουσίαση της τελικής έκθεσης ελέγχου, την έγκριση του σχεδίου δράσης και την λήψη περαιτέρω αποφάσεων. Το Δημοτικό Συμβούλιο ενημερώνεται σχετικά. Ακολουθεί ο έλεγχος παρακολούθησης των αποφάσεων που έχουν ληφθεί και του σχεδίου δράσης (follow-up), ο έλεγχος επιβεβαίωσης των αποτελεσμάτων και η ποιοτική αξιολόγηση του ελέγχου.

Σε αυτό το στάδιο οι εσωτερικοί ελεγκτές των συνεργαζόμενων Δήμων συνεργάζονται ως προς την ανάπτυξη της τελικής έκθεσης ελέγχου μέσω ανταλλαγής γνώσης, εμπειρίας, απόψεων και υποδειγμάτων. Το ίδιο ισχύει για τον έλεγχο παρακολούθησης των αποφάσεων που έχουν ληφθεί, καθώς και για τον έλεγχο επιβεβαίωσης των αποτελεσμάτων.

Όσον αφορά την ποιοτική αξιολόγηση του ελέγχου, οι εσωτερικοί ελεγκτές συναντιούνται, επικοινωνούν και καταγράφουν τα κοινά προβλήματα που αντιμετώπισαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου ως προς το αντικείμενο ελέγχου και ως προς τη μεταξύ τους συνεργασία καθώς και τους τρόπους βελτίωσης των ανωτέρω.

11. Εμπιστευτικότητα, εχεμύθεια, απόρρητο, προστασία προσωπικών δεδομένων

Σε κάθε περίπτωση οι εσωτερικοί ελεγκτές διενεργούν τον έλεγχο υπό συνθήκες εμπιστευτικότητας και εχεμύθειας, τηρείται το απόρρητο πληροφοριών και λαμβάνονται τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων. Οι πληροφορίες διατηρούνται σε ασφαλείς συνθήκες, ενημερώνονται σχετικά μόνο οι αρμόδιοι υπάλληλοι και η ανώτατη διοίκηση του Δήμου και διασφαλίζεται ότι δεν έχουν πρόσβαση στα ηλεκτρονικά αρχεία του Εσωτερικού Ελεγκτή ούτε οι υπάλληλοι του τμήματος τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών. Οι εμπιστευτικές πληροφορίες που αποκτήθηκαν κατά τη διενέργεια του ελέγχου στο πλαίσιο διαδημοτικής συνεργασίας δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε άλλο σκοπό παρά μόνο για τις δραστηριότητες του συγκεκριμένου ελέγχου. Δεν μεταφέρονται μεταξύ των Δήμων εμπιστευτικές πληροφορίες που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του ελέγχου σε περίπτωση διαδημοτικής συνεργασίας. Εμπιστευτικές είναι όλες οι πληροφορίες που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του εσωτερικού ελέγχου.

12. Εφαρμογή Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου

Η Μ.Ε.Ε. εφαρμόζει ως καλή πρακτική το Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IPPF του IIA), τον κώδικα δεοντολογίας για τους εσωτερικούς ελεγκτές, καθώς και το εγχειρίδιο εσωτερικού ελέγχου για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

13. Επιμόρφωση προσωπικού της Μ.Ε.Ε. και παροχή υποδομών

Η επιμόρφωση του προσωπικού της Μ.Ε.Ε. πρέπει να είναι διαρκής για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων. Καλύπτει ποικιλία αντικειμένων, όπως θέματα ελεγκτικής, διαχείρισης κινδύνων, διακυβέρνησης, επικοινωνίας, διοίκησης, οικονομικής και νομικής φύσης κ.λπ. Η επαγγελματική επιμόρφωση και βελτίωση συνίσταται στην παρακολούθηση σεμιναρίων, μεταπτυχιακών προγραμμάτων, συνεδρίων και λοιπών σχετικών εκδηλώσεων καθώς και στη λήψη επαγγελματικών πιστοποιήσεων με την ανάληψη του σχετικού κόστους από την υπηρεσία.

Επίσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η εμπιστευτικότητα και το απόρρητο των πληροφοριών, απαραίτητα παρέχεται στον εσωτερικό ελεγκτή ανεξάρτητος χώρος εργασίας και κατάλληλες τεχνολογικές υποδομές υψηλών προδιαγραφών που υποστηρίζουν πολυδιεργασίες και σύγχρονα λογισμικά, ώστε να διασφαλίζεται το απόρρητο των πληροφοριών.

14. Επισκόπηση Κανονισμού

Ο Κανονισμός επισκοπείται από τη Μ.Ε.Ε. ετησίως, προκειμένου να διαπιστωθεί αν υφίσταται ανάγκη επικαιροποίησής του και σε κάθε περίπτωση όταν επέρχονται αλλαγές στον ρόλο και στις αρμοδιότητες της Μ.Ε.Ε. με βάση νεότερη νομοθεσία ή λόγω ανανέωσης των διεθνών προτύπων του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών.